

Ondersteuningsplan

OBS De Vlierboom

Ondersteuningsplan OBS De Vlierboom

Inhoudsopgave

OBS De Vlierboom	1
Visie en uitgangspunten	4
Inleiding	4
Visie op zorg	4
Leerlingenzorg	5
Passend onderwijs	5
Handelingsgericht Werken (HGW)	5
Zorgniveaus	8
Werkwijze zorgniveaus	9
Taken en verantwoordelijkheden	18
Directie	19
Intern begeleider	19
Leerkracht	20
Schoolmaatschappelijk werk	21
SWV SPPOH	22
CJG en JGZ	22
HCO	23
Aandachtsfunctionaris kindermishandeling/huiselijk geweld	23
Overlegstructuur	25
Werken met datateams (groepsbespreking)	25
Leerlingbespreking	25
MT Overleg	26
IB-overleg	26
MDO	26
Oudergesprek	27
Overleg externe partners	27
Groepsoverdracht	27
Volgen van leerlingen	28
Methodegebonden toetsen	28
Observatiesysteem KIIJK	28
Leerlingvolgsysteem CITO	29

Zorg op groepsniveau	30
Expliciete Directe Instructie (EDI).....	30
Groepsonderzoeken	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Derde Groep Onderzoek (DGO).....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Rapport.....	32
Dossiervorming.....	32
Leerlingadministratie.....	32
Verzuim en te laat komen	32
Ongeoorloofd verzuim	32
Planning scholing team	33
Procedures en protocollen	33

Visie en uitgangspunten

Inleiding

In dit document wordt de zorg die gegeven wordt op obs de Vlierboom beschreven en uitgelegd. De bedoeling is om de lezer een zo helder mogelijk beeld te geven van de zorgstructuur binnen de school. Dit zorgdocument is een dynamisch document. De ontwikkelingen landelijk, binnen het Samenwerkingsverband en op schoolniveau hebben invloed op het zorgbeleid. Het uitgangspunt voor de verdere ontwikkelingen binnen de zorg zijn altijd de leerlingen. De obs de Vlierboom wordt in haar ontwikkeling steeds gedreven door de vraag: 'Wat hebben deze kinderen nodig en hoe kunnen wij ze dat zoveel mogelijk bieden?'

Visie op zorg

De basis voor een goed leerproces is een school waar iedereen zich prettig en veilig voelt. Wij zijn een school waar leerkrachten betrokken zijn en in een goede sfeer willen samenwerken en werken aan de relatie met kinderen en ouders. Alleen indien een kind zich **veilig** voelt, zal het ertoe kunnen komen zijn volledige persoonlijkheid te ontplooien.

Op de obs de Vlierboom geven we passend onderwijs. Kinderen verschillen ter attentie van interesses en leervermogen, zelfstandigheid en leertempo, creativiteit en de manier waarop ze leren, sociaal-emotionele ontwikkeling en culturele achtergrond. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen ook van elkaar leren en dat de kwaliteiten van alle kinderen benut worden. Ons onderwijs richt zich op het bereiken van de door de overheid vastgestelde einddoelen. Bij kwalitatief goed onderwijs gaat het om leren in de brede zin van het woord: het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden en de integratie ervan in gedrag en houding. Om recht te doen aan elke individuele leerling is het team altijd bereid te zoeken naar nieuwe wegen om het onderwijs te optimaliseren en eventueel anders te organiseren.

Wij vinden dat al onze leerlingen recht hebben op dat onderwijs, waardoor ze zich **optimaal** kunnen ontwikkelen: zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied. Wij vinden een goede **communicatie** hierover heel belangrijk. Ouders worden op de hoogte gehouden van de voortgang van hun kinderen. Wij geven aan welke ondersteuning een kind nodig heeft en of wij als school, in samenwerking met de ouders, in staat zijn deze ondersteuning op lange termijn te bieden.

Wij vinden **zelfstandigheid** van groot belang. Wanneer leerlingen geleerd wordt zelfstandig te werken ontstaat er voor de leerkracht ruimte om de individuele leerling op zijn/haar niveau te begeleiden binnen de groep. Onder zelfstandig werken verstaan wij o.a.: zelf keuzes maken, zelf oplossingen bedenken, omgaan met uitgestelde aandacht, en het helpen van elkaar. Ook leren zij **verantwoordelijkheid** te nemen ten aanzien van hun eigen leerproces. Hierbij is het werken aan executieve functies van groot belang.

Leerlingenzorg

Passend onderwijs

Vanaf augustus 2014 is de Wet passend onderwijs in werking gegaan. Hiermee krijgen leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een betere kans binnen het reguliere onderwijs of, als dat nodig is, op een school voor speciaal onderwijs.

De samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs moeten ervoor zorgen dat voor ieder kind de juiste en de beste ondersteuning beschikbaar is. Omdat de ondersteuning dagelijks in de scholen plaatsvindt werken de samenwerkingsverbanden intensief met de scholen samen. Zo werkt ons Samenwerkingsverband SPPOH (Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden) nauw samen met alle scholen voor primair onderwijs in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

De Wet passend onderwijs gaat er van uit dat passend onderwijs voor ieder kind bij de school begint. De school is verantwoordelijk om voor elke leerling een goede onderwijsplek te bieden. Dit heet zorgplicht. Dat kan hulp zijn die iedere school in huis heeft. Denk bijvoorbeeld aan extra aandacht bij het leren lezen of rekenen, of een aanbod voor hoogbegaafde kinderen. Het kan ook gaan om zwaardere vormen van ondersteuning. Dat gaat bijvoorbeeld over de begeleiding van kinderen met gedragsproblemen of van kinderen met lichamelijke of geestelijke beperkingen.

Een tweede belangrijk kenmerk voor passend onderwijs is de samenwerking van school en ouders met externe partijen. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om de inzet van deskundigheid uit andere scholen, schoolmaatschappelijk werk, logopedie of opvoedhulp thuis. Alle partijen werken samen op basis van één plan.

In één zin: passend onderwijs kijkt vooral naar de mogelijkheden van het kind en laat ouders, school en anderen samen optrekken om de talenten van dat kind te laten opbloeien.

Handelingsgericht Werken (HGW)

Op obs de Vlierboom wordt handelingsgericht gewerkt. Hierbij staan de volgende uitgangspunten centraal:

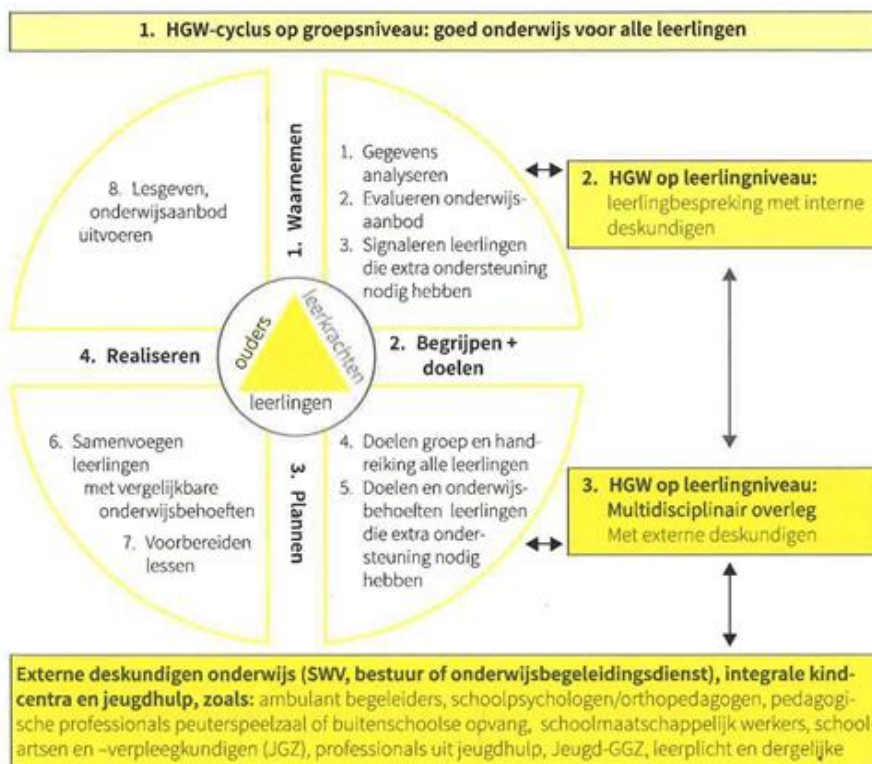
- Er wordt *doelgericht* gewerkt.
 - Doelen voor de hele school
 - Doelen voor de groep
 - Doelen voor de individuele leerling
 - We werken met EDI waarin gedifferentieerd onderwijs aan een groep wordt gegeven
- Bij handelingsgericht werken gaat het om de *wisselwerking en afstemming* tussen leerkracht, leerling en ouders.
- De *onderwijsbehoeften* van leerlingen staan centraal. Wat heeft deze leerling nodig om bepaalde doelen te bereiken. (“Van wat een kind heeft of is à wat heeft een kind nodig om...”)
- Onze *leerkrachten maken het verschil*. “Wat heeft de leerkracht nodig om er toe te kunnen doen?”
- *Ouders* zijn een belangrijke partner. “Wat hebben ouders nodig om hun kind optimaal te ondersteunen?”

- *Positieve aspecten* van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang. (Krachten, kansen, uitzonderingen, succesvolle aanpakken, factoren die welbevinden en het leren stimuleren)
- Er wordt *constructief samengewerkt*. Eenieder levert vanuit eigen positie/expertise/verantwoordelijkheid een wezenlijke bijdrage (leerkracht, leerling en ouders).
- De werkwijze van onze school is systematisch en transparant.

De systematische en transparante werkwijze wordt zichtbaar in de HGW-cyclus. Hierin zijn vijf fases belangrijk:

- Waarnemen: gegeven analyseren en begrijpen, onderwijsaanbod evalueren en leerlingen signaleren die extra ondersteuning nodig hebben.
- Doelen: doelen opstellen voor de groep en onderwijsbehoeften voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Het onderwijsaanbod plannen: voor de groep, subgroepen (leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften en individuele leerlingen lessen voorbereiden).
- Realiseren: lesgeven, onderwijsaanbod uitvoeren voor de groep, subgroepen en individuele leerlingen en het doen van les- of groepsobservaties.
- Evalueren: impact van het lesgeven tussentijds monitoren aan de hand van bv. toetsresultaten en evalueren.

Ook tijdens een leerlingbespreking en multidisciplinair overleg werken de onderwijsprofessionals en externe deskundigen systematisch en transparant (van overzicht, naar inzicht en zo krijgen ze uitzicht).

Figuur 2.1 HGW-cyclus: de handelingsgerichte onderwijs- en ondersteuningsroute

In onze HGW-cyclus hebben we:

Op leerlingniveau:

- Vier keer per jaar leerling besprekingen met leerkracht en IB.
- Om de week een zorgoverleg tussen IB en directie.
- Zes keer per jaar een MDO.
- Twee keer per jaar wordt SCOL ingevuld door leerkrachten (en inde bovenbouw ook door leerlingen).
- De reflectie op SCOL vindt plaats tussen IB en directie.

Op groepsniveau

- Reflectie op SCOL
- We starten het schooljaar met de Gouden Weken (groepsvorming).
- Halverwege het jaar is er weer aandacht voor de groepsdynamiek.
- Drie keer per jaar vinden er datateams plaats.

Zie voor de data de jaarplanning en de HGW-cyclus in Datacoach.

Zorgniveaus

Alle leerlingen binnen de school worden ingedeeld in zorgniveaus om de begeleiding en het onderwijs zo goed mogelijk op de onderwijsbehoeften van de leerlingen te kunnen afstemmen.

Er wordt onderscheid gemaakt in vijf verschillende zorgniveaus. Zorgniveau 0 t/m 3 bevat leerlingen die binnen de basisondersteuning van de school vallen. Leerlingen in zorgniveau 4 en 5 overstijgen de basisondersteuning. Dit zijn leerlingen die extra hulp of begeleiding nodig hebben bijvoorbeeld vanuit het samenwerkingsverband (Stichting Primair Passend Onderwijs Haaglanden-SPPOH) of de geestelijke gezondheidszorg (GGZ).

- Zorgniveau 0. Hieronder wordt goed onderwijs in groepsverband verstaan.
- Zorgniveau 1. De leerlingen in dit zorgniveau krijgen verlengde instructie, verrijking en/of extra hulp in de groep.
- Zorgniveau 2. Leerlingen in dit zorgniveau krijgen extra hulp binnen de school (n.a.v. leerlingbespreking of initiatief ouders), maar buiten de klas en/of het groepsplan. Hieronder vallen ook leerlingen:
 - die in de Plusklas zitten;
 - die (M)RT (Motorische Remedial Teaching) krijgen;
 - die logopedie of fysiotherapie krijgen;
 - preventieve SOVA (Sociale vaardigheids-) training;
 - met een OPP Ontwikkelingsperspectief ;
 - die SMW (School Maatschappelijk Werk)-begeleiding krijgen;
 - die begeleid worden door specialisten binnen de school (bijvoorbeeld een gedragspecialist).
- Zorgniveau 3. Leerlingen die worden besproken of zijn besproken in het MDO (multidisciplinair overleg). Het kan zijn dat de leerling nog besproken gaat worden of dat een leerling gevolgd moet blijven worden in het MDO.
- Zorgniveau 4. Leerlingen in extern onderzoek, externe begeleiding of behandeling (bv. bij Yoep) krijgen. Hieronder vallen onder andere leerlingen:
 - met een individueel arrangement;
 - met begeleiding van Onderwijs Jeugdzorg of Ambulante Daghulp (Jeugdformaat);
 - met een individueel traject hebben van Zorg in Onderwijs (bv. bij het Haags Centrum voor Onderwijsadvies);
 - een behandeling voor dyslexie, vergoed door de gemeente, krijgen (bijv. ONL)
- Zorgniveau 5. Leerlingen die in het traject zitten naar een andere lesplaats, zoals verwijzingen naar het Speciaal basisonderwijs/Speciaal Onderwijs. Voor deze leerlingen wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd.

Hieronder staat een uitgebreide beschrijving van de diverse zorgniveaus met een toelichting hoe de overgang tussen de zorgniveaus verloopt.

Werkwijze zorgniveaus

Leerlingen worden in een zorgniveau geplaatst als zij 3 maanden op school zijn. Tijdens de leerlingbespreking in november worden indien nodig de zorgniveaus bijgesteld.

Zorgniveau 0

In zorgniveau 0 volgt de leerling het reguliere aanbod. De leerkracht is verantwoordelijk voor het bieden van een passend en uitdagend onderwijsaanbod. Er is een veilig leerklimaat waarbij het uitgangspunt is dat de leerlingen zich in een verschillend tempo en niveau ontwikkelen. De ontwikkeling van de leerling verloopt naar wens/verwachtingen.

In de onderbouw staat het doelgericht werken centraal. De onderwijsbehoeften van de kinderen vormen het uitgangspunt voor het lesstofaanbod. Tijdens het zelfstandig werken gaat de leerkracht in de kleine kring doelgericht aan het werk. In deze kleine kring krijgen de leerlingen meer gelegenheid om actief deel te nemen aan de activiteit. De leerkracht is zo goed in staat om aan te sluiten op de onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen. Het voorafgaande wordt in de planperiode omschreven de doelen van rekenen en taal worden meegenomen in de themaplanning. Als blijkt dat een doel nog niet is behaald, wordt dit gemonitord en komt het doel nog een keer terug door middel van de kleine cyclus

In de midden en bovenbouw werkt men op de volgende manier:

- de leerkracht analyseert (werk in de groep, methodetoetsen, citotoetsen, observaties en gesprek vorige leerkracht);
- de leerkracht werkt doelgericht, kent de leerlijn en stemt dat dagelijkse lesdoelen daarop af;
- de leerkracht doet aan dossiervorming van alle leerlingen in Esis;
- de leerkracht neemt initiatief en onderhoudt het contact met ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de leerkracht om te melden als er verandering in niveau plaatsvindt;
- de leerkracht sluit aan bij onderwijsbehoeften van de leerlingen om de gestelde doelen te bereiken.

Voor technisch lezen, spelling en begrijpend lezen wordt er per doel bekeken in welke instructie niveau de leerling wordt ingedeeld. Er zijn 3 instructieniveaus, in leerlingen die instructieonafhankelijk zijn, leerlingen die meedoen met de basisinstructie en in leerlingen die verlengde instructie krijgen.

Voor rekenen werken we op een andere manier. Uitgangspunt is de EDI les. Hiermee kan per instructie les door de leerkracht bepaald worden in welke instructieniveau de leerling geplaatst kan worden. De leerkracht is eindverantwoordelijk voor de leerlingen in de groep en deelt de leerlingen in aan de hand van de instructiebehoefte. Hierover legt de leerkracht verantwoording af aan de intern begeleider en ouder.

Ouders:

Ouders geven de nodige informatie tijdens het kennismakingsgesprek aan school. Ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind tijdens de voortgangsgesprekken. De ouder ondersteunt de dagelijkse lessen door thuis (indien nodig) oefenwerk dat op school is behandeld te laten maken en/of leren.

Algemeen:

De meeste leerlingen die bij ons op school zitten in dit zorgniveau. In de weekplanning, is naar aanleiding van de kleine cyclus, van de leerkracht is per vakgebied te zien welke leerlingen

instructieonafhankelijk zijn, welke leerlingen meedoen met de basisinstructie en welke leerlingen verlengde instructie krijgen.

Overgang van 0 naar 1

De leerkracht stelt op basis van evaluaties/toetsresultaten vast dat de leerling op een deelgebied een specifieke onderwijsbehoefte heeft.

Zorgniveau 1

(extra ondersteuning voor de leerling in de groep door de eigen leerkracht)

De leerkracht stelt op basis van evaluaties/toetsresultaten vast dat de leerling op een deelgebied een specifieke onderwijsbehoefte heeft. De leerkracht besteedt extra zorg aan een of meerdere leerlingen die op grond van o.a. toetsgegevens en/of observaties de leerstof nog niet in voldoende mate beheersen of de leerstof al voldoende beheersen. Ook besteedt de leerkracht extra aandacht aan leerlingen met werkhoudingproblemen. Om de reguliere doelen te kunnen behalen maakt de leerkracht naar aanleiding van observatie/toetsresultaten/gesprek een planning voor de extra hulp. Deze extra hulp wordt in de groep door de leerkracht uitgevoerd, indien mogelijk met een groepje kinderen. De leerlingen met een bovengemiddelde of hoge toetsscore krijgen waar nodig uitbreiding/verdiepingsstof in hun eigen groep.

Concreet betekent dit:

- de leerkracht analyseert (werk in de groep, methode toetsresultaten, citotoetsresultaten, observaties van gedrag/werkhouding, gesprek vorige leerkracht) en bepaalt welk(e) specifiek(e) onderdeel(en) extra uitleg en aandacht nodig hebben en bepaalt zijn interventies;
- de leerkracht plant de interventies in de weekplanning;
- de leerkracht voert de interventies (extra ondersteuning) voor de leerling in de groep uit. Denk aan extra materiaal, extra uitleg, individueel en in groepjes. Eventueel "huiswerk".
- de leerkracht evalueert het rendement van zijn interventies;
- de leerkracht maakt over het niet behaalde leerdoel een KORTE notitie over analyse, wat de leerkracht hieraan gaat doen, en wat de evaluatie heeft aangetoond. Dit wordt vastgelegd in de weekplanning.

Ouders:

Ouders geven de nodige informatie aan school. D.m.v. de voortgangsgesprekken worden ouders op de hoogte gesteld van de vordering van hun kind en de acties die ondernomen worden. De ouders werken samen met de leerkracht aan het behalen van het leerdoel.

Doel: bij de evaluatie heeft de leerling zijn/haar leerdoel bereikt en kan terug naar niveau 0.

Algemeen:

Bij dit zorgniveau maken we ons nog geen zorgen. Er is een interventie nodig op een deelgebied. Na de toets checken we of de leerling het wél kan. Mocht dit het geval zijn gaat deze leerling weer terug naar zorgniveau 0. Als de leerling het gestelde doel niet heeft behaald, maar er zijn wel nog voldoende handelingsmogelijkheden blijft de leerling in zorgniveau 1.

Overgang van zorgniveau 1 naar zorgniveau 2

De leerling laat een te trage ontwikkeling, stilstand of achteruitgang zien op de resultaten van de methodetoetsen/observaties of uit de resultaten van de laatst afgenomen Cito-toetsen blijkt dat de doelen niet worden behaald.

Er kan een ondersteuningsbehoefte zijn op het gebied van technisch lezen (vermoeden van dyslexie), rekenen (lichte rekenproblematiek), een leerachterstand op één of meerdere vakgebieden, motorische problemen, spraak-taal problemen, gedragsproblemen of sociaal-emotionele problemen. Dit stellen we vast wanneer een leerling binnen 3 maanden op basis van de dan afgenomen observaties/(cito)toetsen onvoldoende scoort.

Zorgniveau 2

De leerling profiteert onvoldoende van het reguliere aanbod uit de basisondersteuning of heeft extra aandacht op didactisch gebied (extra verrijking) en/of in verband met belemmerende omgevingsfactoren, gedrag, of de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leerling heeft een specifiekere onderwijsbehoefte op een of meer vakgebieden en heeft extra ondersteuning nodig van de leerkracht.

De leerkracht is verantwoordelijk voor de inbreng bij de eerstvolgende leerlingbespreking met de intern begeleider. De leerkracht heeft hierin een signalerende functie en zal zorgelijke signalen direct melden bij de intern begeleider. Bij belemmerende omgevingsfactoren kan gedacht worden aan een zorgelijke thuissituatie, schoolverzuim, financiële problematiek, echtscheidingsituaties, opvoedproblematiek en vermoedens van verwaarlozing en/of mishandeling.

Leerkracht en intern begeleider bespreken samen op welke manier hulp of zorg geboden gaat worden. Leerlingen in zorgniveau 2 kunnen door de intern begeleider aangemeld worden voor SMW (Schoolmaatschappelijk Werk) of een externe organisatie. Daarnaast kunnen de leerlingen ook aangemeld worden bij de Plusklas, logopedie, fysiotherapie, een SOVA training.

Voor het beleid op het gebied van de plusklas verwijzen we naar Protocol Plusbeleid (Leraar server> Protocollen).

Concreet betekent dit:

- de leerkracht analyseert en brengt de onderwijsbehoefte op het vakgebied en/of gedrag in kaart;
- de leerkracht consulteert intern begeleider over mogelijke aanpak van het vakgebied;
- de leerkracht maakt een plan voor een (groepje) leerling(en);
- de leerkracht plant de activiteiten van het plan in de weekplanning;
- de leerkracht evalueert de opbrengst van de interventies;
- de leerkracht informeert ouders over het plan;
- de leerkracht maakt een uitgebreide notitie in Esis in het daar toe behorende format ('Plan van aanpak'). Hierin staan de analyse, het onderdeel wat niet goed gaat, wat de leerkracht gaat doen, doelstelling en de evaluatie beschreven.
- de intern begeleider leest het plan wat de leerkracht heeft gemaakt.
- de intern begeleider doet, indien nodig, een observatie in de groep.
- de intern begeleider heeft overleg met remedial teacher of onderwijsassistente, die extra ondersteuning bieden. De leerkracht geeft invulling aan de ondersteuning (conciërge, onderwijsassistent, remedial teacher) die geboden wordt op schoolniveau.

Ouders:

De leerkracht brengt ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind. Gelijkwaardige relatie: ouders en school informeren elkaar. Ouders geven de nodige informatie aan school. D.m.v. voortgangsgesprekken worden ouders op de hoogte gesteld van de vordering van hun kind en de acties die ondernomen worden. De leerkracht stelt ouders op de hoogte.

Doel:

Bij de evaluatie heeft de leerling zijn/haar leerdoel (en) behaald en kan terug naar niveau 1 waarbij alleen nog kleine interventies nodig zijn op deelgebieden.

Algemeen:

Bij dit zorgniveau is er wel sprake van zorg. De leerkracht blijft eindverantwoordelijk en de intern begeleider is op de hoogte van de geboden zorg en heeft hierbij een adviserende rol. Er vindt altijd terugkoppeling naar ouders plaats, door de leerkracht.

Wat te doen als het:

1. voor de leerling gestelde doel is bereikt: dan gaat deze leerling terug naar zorgniveau 1;
2. gestelde doel nog niet is bereikt, maar de leerkracht en de intern begeleider zien nog voldoende handelingsmogelijkheden: dan blijft de leerling in zorgniveau 2;
3. gestelde doel niet is bereikt: dan gaat de leerling door naar zorgniveau 3.

Zorgniveau 3

Het komt voor dat de geboden zorg in zorgniveau 2 niet tot het gewenste resultaat leidt en dat leerkracht en intern begeleider onzeker zijn over de te bieden zorg aan de leerling. Leerkracht en intern begeleider kunnen dan in samenspraak besluiten de leerling aan te melden bij het multidisciplinair overleg (MDO). De leerkracht vraagt ouders in een gesprek om toestemming om hun kind te bespreken in het MDO (toestemmingsformulier in de map Zorg). Ouders en leerkracht vullen hiervoor een aanmeldingsformulier in. Er wordt onder andere gevraagd naar de sterke kanten van de leerling, de specifieke hulpvraag en de hulp die de leerkracht al geboden heeft. Indien gewenst kunnen ouders ook aanvullende informatie verstrekken.

Het MDO bestaat uit de intern begeleider, directie, de schoolmaatschappelijk werkster, de schoolarts of jeugdverpleegkundige, de groepsleerkracht, de adviseur passend onderwijs (SPPOH) en de ouders. In deze bredere setting wordt bekeken welke acties ondernomen kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld zijn:

- Een observatie in de klas (bijvoorbeeld door intern begeleider of een externe) om een hulpvraag beter in beeld te krijgen;
- Intelligentie- of persoonlijkheidsonderzoek door externe;
- Het coachen van de leerkracht, door een in- of externe coach. Hierbij kan gedacht worden aan het inzetten van School Video Interactie Begeleiding (SVIB);
- Aanpassingen in het bestaande individuele handelingsplan / eigen leerlijn (bijvoorbeeld aanpassingen in de leeromgeving, materialen of gebruikte methoden).
- Inzet van (opvoed)ondersteuning door Centrum Jeugd en Gezin (CJG)
- Inzet van schoolmaatschappelijk werk (SMW)

De intern begeleider ondersteunt de leerkracht tijdens het vervolgtraject. Te denken valt aan het aandragen van formulieren en hulp bieden bij het invullen ervan, het coördineren van aanvragen of aanwezigheid bij (ouder)gesprekken, het interpreteren van onderzoeksresultaten, of het (laten) uitvoeren van ontvangen handelingsadviezen.

Zorgniveau 4

De intern begeleider stuurt het hieronder beschreven traject in zorgniveau 4 aan. Op het moment dat de school constateert dat een leerling herhaald onvoldoende heeft geprofiteerd van de intensivering van didactische ondersteuning, begeleiding bij werkhoudingsproblemen en pedagogische maatregelen, wordt de leerling aangemeld voor de leerlingbespreking. De leerling wordt besproken door de leerkracht en de intern begeleider. Op basis van de verkregen informatie wordt geconstateerd dat de leerling de gestelde (klassikale) doelen niet zal halen. Voor deze leerling worden individuele doelen, afgestemd op de mogelijkheden van het kind, gesteld. Een en ander wordt beschreven in een ontwikkelingsperspectief (OPP).

Wanneer de onderwijsbehoeften de basisondersteuning overstijgen, kan er een arrangement aangevraagd worden voor een leerling. Een OPP moet ingevuld worden voor alle leerlingen die extra ondersteuning krijgen (wettelijke verplichting). De wettelijke onderdelen zijn: verwachte uitstroombestemming, belemmerende/bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerlingen en een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en indien aan de orde afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma. Aanvullend moet hierin worden beschreven welke ondersteuning de leerling tot dan toe heeft gekregen en met welk resultaat.

Een arrangement komt tot stand op basis van een multidisciplinair overleg (MDO) over de leerling. In het MDO wordt besproken wat er aan de hand is, wat de leerling nodig heeft om zich op school en thuis optimaal te kunnen ontwikkelen en wie daaraan wat kan bijdragen. Voor het toekennen van arrangementen en/of het MDO gelden geen eisen vanuit wet- of regelgeving. Het 'Denk- en werkkader arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen' (SPPOH) is het kader.

De volgende mogelijkheden worden besproken en afgewogen:

1. Aanvraag individueel arrangement (Zorgniveau 4)
2. Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring SBO (zorgniveau 5)
3. Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring SO (zorgniveau 5)

Individueel arrangement

Een individueel arrangement is een op de behoefte(n) van de individuele leerling afgestemd pakket van onderwijs, ondersteuning en zo nodig zorg. De schooldirecteur kan bij het SWV SPPOH een aanvraag indienen voor bekostiging van een individueel arrangement. Hoewel SPPOH alleen voor de bekostiging van het ondersteuningsdeel van het arrangement aangesproken kan worden, wordt de aanvraag door SPPOH wel op de integrale inzet en afstemming van onderwijs, ondersteuning en zorg beoordeeld.

Een individueel arrangement moet maximaal aansluiten op de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Daarbij wordt gekeken naar de volgende vijf vragen:

- 1 hoeveel aandacht en tijd heeft de leerling nodig?
- 2 welk onderwijsmateriaal past het beste bij de leerling?
- 3 wat moet er in de ruimtelijke omgeving gebeuren?
- 4 welke expertise heeft de leerling nodig?
- 5 welke andere instanties moeten betrokken worden?

Het SWV kan de volgende zaken bekostigen:

- Ondersteuning, interventies en expertise direct aan de leerling gerelateerd;
- Ondersteuning, interventies en expertise direct gerelateerd aan leerkracht en/of de groep van de leerling;
- Ondersteuning, interventies en expertise direct gerelateerd aan de ouders;
- Activiteiten om de ingebrachte kennis binnen de school te delen en te borgen;
- Overig (onderwijsmateriaal, kort verblijf voor observatie, onderzoek of crisisopvang buiten de eigen school voor zover niet door anderen bekostigd, extra inzet instrumenten bijlage 3).

Voor leerlingen in zorgniveau 4 geldt, dat steeds gekeken wordt of nog aan de behoeften van het kind voldaan kan worden, en of het kind bij ons op school nog steeds op de goede plek is.

Zorgniveau 5: verwijzing S(B)O

SBO- en SO-scholen

Voor een aantal leerlingen is plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) of een school voor speciaal onderwijs (SO) de beste route. Dat speelt vooral wanneer sprake is van een grote en specifieke ondersteuningsbehoefte. SBO-scholen werken met kleinere groepen en hebben meer deskundigheid in huis dan gewone basisscholen. Dat geldt ook voor de SO-scholen, die bovendien gespecialiseerd zijn in het werken met kinderen met een heel specifieke ondersteuningsbehoefte. Alle SBO-scholen en de meeste SO-scholen zijn bij SPPOH aangesloten. Dat geldt echter niet voor de speciale scholen voor slechtziende of blinde kinderen en de speciale scholen voor slechthorende of dove kinderen of kinderen met een spraakstoornis. Deze scholen zijn ondergebracht binnen zogenaamde instellingen. SPPOH werkt met deze instellingen samen.

Besluitvorming over toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO vindt plaats in het MDO. Ook voor toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO is een kader ontwikkeld (SPPOH).

Specifiek voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) SBO of SO zijn in het kader enkele aanvullende bepalingen opgenomen.

1. Ten eerste de verplichting voor het samenwerkingsverband dat twee deskundigen een advies uitbrengen over elk TLV-aanvraag.
2. Ten tweede is in het kader ook vastgelegd welke vuistregel vertrekpunt is bij het bepalen van de hoogte van de toelaatbaarheidsverklaring (laag, midden, hoog)

Criteria plaatsing leerling in het S(B)O

- Er is sprake van handelingsverlegenheid van de huidige school (indien het een reeds schoolgaande leerling betreft).
- De extra ondersteuning die mogelijk is vanuit het samenwerkingsverband in de vorm van een arrangement is onvoldoende passend voor de leerling.
- Dit wordt aangetoond aan de hand van documenten, bijvoorbeeld het ontwikkelingsperspectiefplan.
- Over de onderwijsbehoeften van de leerling vindt multidisciplinair overleg plaats met, onder meer, de school, de ouders en de mogelijke S(B)O school.

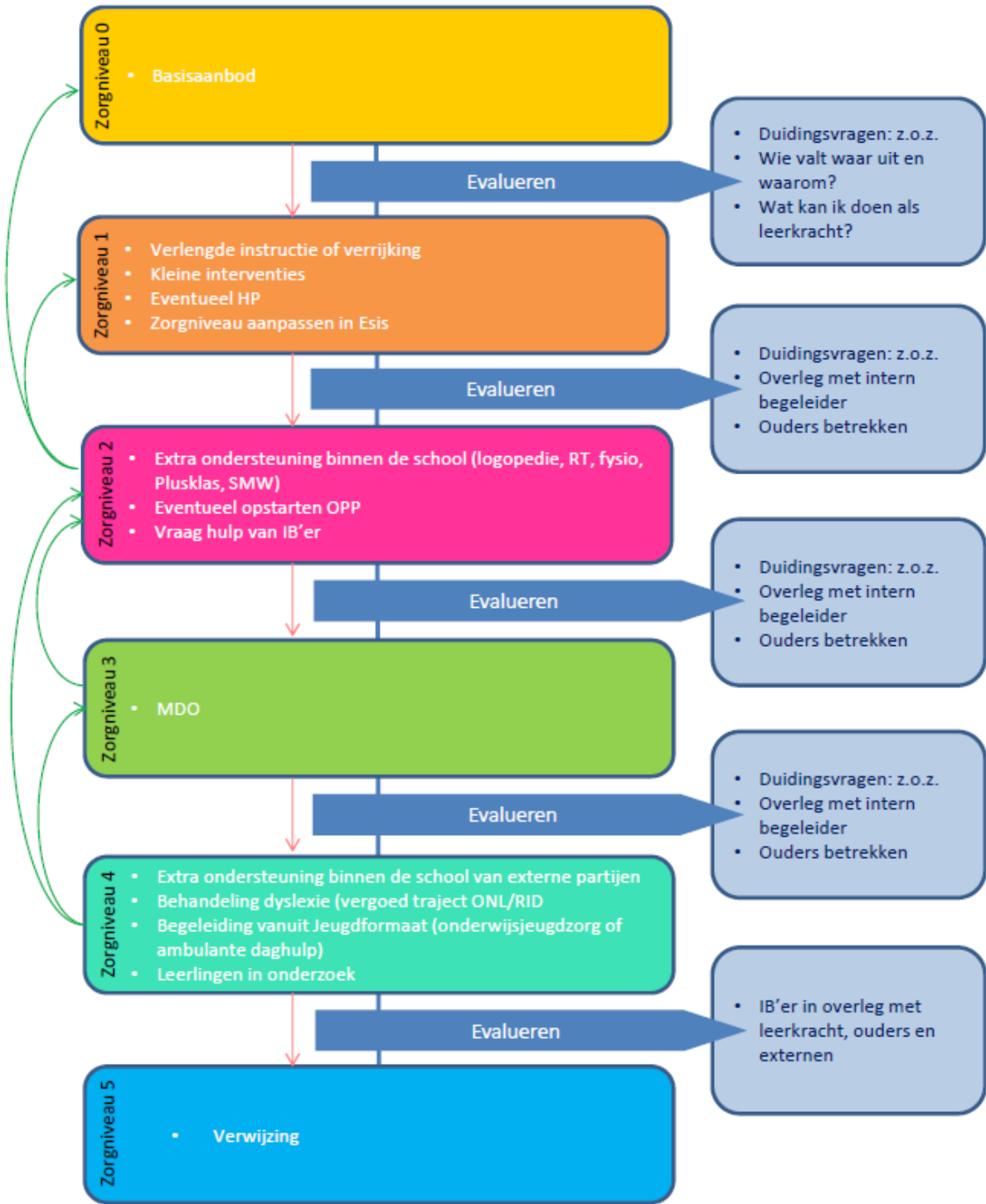
- Op basis van de schoolondersteuningsprofiel(en) van de S(B)O school/scholen wordt bekeken welke school het best passende onderwijs voor deze leerling kan bieden.
- De school en ouders hebben overeenstemming over de schoolkeuze S(B)O school.

Structuur zorgniveaus

Zie voor een uitgebreide beschrijving: "Ondersteuningsplan"

Basisschool De Vlierboom

Zorgplicht

Sinds de invoering van passend onderwijs hebben schoolbesturen zorgplicht. Dit betekent dat zij verantwoordelijk zijn om te onderzoeken of de school aan een leerling met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften passend onderwijs kan bieden, eventueel met de inzet van extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Soms is van tevoren niet duidelijk of en zo ja welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft. Dan heeft de school zes weken na schriftelijke aanmelding door de ouder(s)/verzorger(s) de tijd om te onderzoeken welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft en of de school passend onderwijs kan bieden. De periode van zes weken kan eenmalig met vier weken worden verlengd. Dit moet wel aan de ouders worden gemeld. Kan een school deze benodigde ondersteuning niet bieden, dan zoekt zij samen met ouders naar een passende plek op een andere school. Het samenwerkingsverband kan hierin ondersteunen, maar de schoolbesturen zijn en blijven verantwoordelijk.

De zorgplicht houdt ook in dat een school een leerling pas mag verwijderen als een andere school bereid is gevonden die leerling toe te laten. Zo wordt voorkomen dat een leerling tussen wal en schip valt. Een school kan een leerling weigeren als de school vol is. Hierbij geldt wel dat de school een consequent en transparant toelatingsbeleid heeft. Ook indien ouders de grondslag van de (bijzondere) school niet erkennen, is dit grond voor weigering. Het toelatingsbeleid van scholen is niet alleen voor ouders inzichtelijk, ook voor collega-scholen in het werkgebied is duidelijk hoe scholen omgaan met het toelaten van leerlingen. In werkgebieden waar sprake is van plaatsingsproblematiek, omdat veel scholen vol zijn, voeren scholen actief overleg om dit gezamenlijk op te lossen. Thuisnabij onderwijs is het uitgangspunt. Mocht blijken dat scholen/schoolbesturen onvoldoende rekening houden met de zorgplicht, dan spreken schooldirecteuren elkaar hier actief op aan. In laatste instantie kan de directeur van het samenwerkingsverband met schoolbesturen in gesprek gaan en eventueel besluiten het bestuur van het samenwerkingsverband maatregelen voor te stellen. Bij tussentijdse schoolwisseling van leerlingen hebben scholen altijd contact met elkaar voor zij een leerling van een andere school aannemen. Dit geldt overigens niet alleen voor situaties waarop de zorgplicht mogelijk van toepassing is, maar ook om overplaatsingen (bijvoorbeeld BAO > BAO, of S(B)O - BAO, situaties van onvrede bij ouders, etc.)

Taken en verantwoordelijkheden

Directie

De directie is eindverantwoordelijk voor het verlenen van de juiste zorg voor alle leerlingen.

De taken zijn onder andere:

- De directeur laat zich informeren door alle bij de zorg betrokken personen.
- De directeur coördineert de ontwikkelingen op het gebied van de zorg.
- De directeur neemt besluiten m.b.t. zorg.
- De directeur initieert veranderingen en ontwikkelingen, zo mogelijk samen met de voor de zorg verantwoordelijke personen
- De directeur heeft regelmatig overleg met de intern begeleider en andere voor de zorg verantwoordelijke personen binnen de school.
- De directeur stimuleert nascholing op het gebied van specifieke leerlingenzorg.
- De directeur onderhandelt en sluit contracten met externe zorginstanties.
- De directeur stelt een schooldiagnose.
- De directeur bewaakt het ontwikkelingsproces van de school, rekening houdend met het schoolconcept en het jaar- en schoolplan en bewaakt de continuïteit.
- De directeur houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties.
- De directeur ondersteunt de intern begeleider bij het maken van analyses en trendanalyses uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem en bij het opstellen van het katern opbrengsten.
- De directeur legt verantwoording af aan het bevoegd gezag.

Intern begeleider

De taken van de intern begeleider zijn onder andere:

Coördinerende taken

- Opstellen en bewaken van procedures voor planmatig werken binnen de school.
- Onderhouden van het LVS en het bewaken van de leeropbrengsten.
- Opstellen en bewaken van procedures en afspraken op het gebied van de zorg, het leerlingvolgsysteem en het (digitaal) leerlingendossier.
- Organiseren en voorbereiden van team/bouwvergaderingen over pedagogisch/didactische onderwerpen.
- Voorbereiden MDO (betrokkenen uitnodigen, voorzien van relevante stukken).
- Afstemming van hulpverlening door externen.
- Toegankelijk maken van informatie naar collega's.
- Opstellen van de zorg- en toets kalender.
- Beheer van de orthotheek.

Begeleidende en coachende taken

- Het voorbereiden en leiden van de leerling- en groepsbespreking
- Ondersteunen bij verwerken/interpreteren van de toetsgegevens.
- Ondersteunen en adviseren bij gebruik van speciale hulpmiddelen.
- Adviseren en begeleiden bij problemen in gedrag en werkhouding

- Ondersteunen en begeleiden bij analyseren toetsgegevens (methode gevonden toetsen en CITO toetsen)
- Ondersteunen en begeleiden bij het werken met handelingsplannen & groepsplannen.
- Samen met leerkrachten gesprekken voeren met ouders en/of hulpverleners.
- Bevorderen van de deskundigheid van leerkrachten.

Onderwijskundige taken

- Afnemen van pedagogisch-didactische onderzoeken
- Doen van observaties in de klas (o.a. ten behoeve van leerlingen en omgang leerkracht-leerling en vaardigheden leerkracht)
- Signaleren en analyseren van sterke en zwakke punten van het onderwijsaanbod.
- Bijhouden van actuele ontwikkelingen op het gebied van zorgstructuur.
- Doen van voorstellen die leiden tot verbetering van de kwaliteit van zorg.
- Het maken van analyses en trendanalyses op schoolniveau uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem
- Het opstellen van het katern opbrengsten, evt. samen met de directie.
- De intern begeleider voert de regie in het schrijven van een ontwikkelingsperspectief.

Deelname aan managementoverleg

- Verslag doen van relevante zaken met betrekking tot leerlingenzorg.
- Signaleren en ter sprake brengen van zaken die het functioneren van de school als organisatie ten goede kunnen komen.
- Het houden van periodiek overleg met de directie wat betreft bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem en de individuele leerlingbegeleiding.
- Het ondersteunen van de directie bij het maken en het analyseren van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem
- Meedenken over nieuwe ontwikkelingen in de school.
- Adviseren over beleidszaken, die de leerlingenzorg betreffen.

Deelname aan overlegsituaties inzake leerlingenzorg/zorgstructuur

- Deelname aan het multidisciplinaire overleg (MDO).
- Deelname aan het overleg van intern begeleiders van het samenwerkingsverband (Netwerkbijeenkomsten).
- In voorkomende gevallen overleg over zorgleerlingen met ambulante begeleiders, speciale (basis)scholen, samenwerkingsverband, jeugdverpleegkundige, CJG, GGZ en Jeugdzorg.

Leerkracht

De leerkracht is de spil van de zorg van het kind. De leerkracht is degene die verantwoordelijk is voor zijn of haar leerlingen. De leerkracht is verantwoordelijk voor het proces en individuele zorg van zijn of haar leerlingen.

De taken van de leerkracht zijn onder andere:

- De leerkracht is verantwoordelijk voor het stimuleren en begeleiden van de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in zijn groep en gaat er van uit dat leerlingen verschillende onderwijsbehoeften hebben. De taak van de leerkracht is om zo goed mogelijk aan deze behoeften tegemoet te komen.

- De leerkracht past het Directe Instructie Model toe tijdens de lessen.
- De leerkracht stimuleert de zelfstandigheid van de leerlingen zoals vastgelegd in de schoollijn zelfstandig werken.
- De leerkracht is bekend met het interne zorgsysteem van de school.
- De leerkracht neemt de CITO toetsen én methode gebonden toetsen af, kijkt ze na en zorgt ervoor dat de resultaten verwerkt worden in de daarvoor bestemde systemen.
- De leerkracht legt schriftelijk verslag van de vorderingen van de leerlingen in Esis.
- De leerkracht signaleert, observeert en interpreteert de toetsgegevens, indien gewenst, samen met de interne begeleider en stelt een groepsplannen en/of een individueel handelingsplan op.
- De leerkracht bereidt groepsbesprekingen voor met behulp van toetsgegevens, nieuwe groepsplannen en evaluaties groepsplannen.
- De leerkracht bereidt leerlingbesprekingen voor.
- De leerkracht meldt zorgleerlingen bij de interne begeleiders voor nader overleg.
- De leerkracht onderhoudt regelmatig contact met ouders van alle leerlingen in de groep en draagt zorg voor rapportage.
- De leerkracht draagt bij aan innovaties en ontwikkelingen binnen de school.
- De leerkracht dient op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen op het gebied van zorg en/of leerlingproblematiek.
- De leerkracht schrijft een ontwikkelingsperspectief onder supervisie van de intern begeleider.

Bouwcoördinatoren

- Organisatie van de praktische zaken in de bouw
- Draagt zorg voor agenda en notulen van bouwvergaderingen
- Leidt van bouwvergaderingen
- Draagt zorg voor vastleggen van procedures en (beleids)afspraken
- Bewaakt procedures en ziet toe op het naleven van de regels en afspraken
- Nagaan of groepsplannen en groepsoverzichten zijn opgesteld. BC kijkt niet inhoudelijk, maar kijkt of groepsplannen gereed zijn. Planning wordt opgenomen in de jaarplanning
- Spil tussen bouw en directie
- 1e aanspreekpunt lkr. in de diverse bouwen (klankbord)
- Uitvoeren van de besluiten van stuurteam bijeenkomsten
- Meedenken over diverse onderdelen in de school en dit bespreken in stuurteambijeenkomsten

Schoolmaatschappelijk werk

De school heeft vanuit Xtra Plus een vaste schoolmaatschappelijk werkster toegewezen gekregen. De IB-er heeft met de schoolmaatschappelijk werkster vaste contactmomenten. Individuele leerlingen kunnen schriftelijk worden aangemeld voor Schoolmaatschappelijk werk. Wel is hiervoor toestemming van ouders nodig.

Wanneer ouders problemen of moeilijkheden ervaren op het gebied van opvoeding, financiën of verzorging, verwijzen wij ouders door naar schoolmaatschappelijk werk. De doelgroep van het SMW is het kind, de ouder en de leerkrachten. De schoolmaatschappelijk werker kan een brugfunctie vervullen tussen de 3 genoemde betrokkenen.

Doelstelling van het School Maatschappelijk Werk (SMW) is verbeteren van de opvoedingssituatie van het kind door de belemmerende factoren in het gezin te verhelpen en de zelfredzaamheid van het kind te vergroten. De begeleiding vanuit SMW vindt plaats op de school en bestaat uit: gesprekken met het kind, observatie op school of thuis, gesprekken met de ouders.

De taken van SMW zijn onder andere:

- De schoolmaatschappelijk werkster verricht huisbezoeken n.a.v. genomen besluiten in de leerling-besprekingen of het ondersteuningsteam. Een verzoek om een huisbezoek, of om een oudergesprek loopt altijd via de intern begeleider.
- De schoolmaatschappelijk werkster verricht eventueel een klassenobservatie, voorafgaand aan het gesprek met de ouders, of voorafgaand aan een gesprek met de leerkracht.
- De schoolmaatschappelijk werkster koppelt na contact met de ouders zo nodig terug naar intern begeleider en/of directie, waarna vervolgafspraken worden gemaakt.
- De schoolmaatschappelijk werkster verwijst zo nodig door naar externe instanties (zoals CJG, Riagg, Jeugdzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk e.d.).
- Na overleg met -én instemming van een vertegenwoordiger van de school legt de schoolmaatschappelijk werkster het eerste contact met externe organisaties. SMW kan hierin een brugfunctie hebben.
- De schoolmaatschappelijk werkster neemt deel aan multidisciplinair overleg (MDO) voor zover de leerling problematiek op haar terrein ligt.
- De schoolmaatschappelijk werkster heeft 1 keer per 4 weken overleg met de interne begeleider
- De schoolmaatschappelijk werkster ondersteunt, indien gewenst, leerkrachten bij oudergesprekken.
- De schoolmaatschappelijk werkster kan een bijdrage leveren m.b.t. kennisoverdracht op inhoudelijke vergaderingen (bijv. meldcode, rouwverwerking e.d.)

SWV SPPOH

Het Samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden, kortweg SPPOH, helpt de scholen bij de uitvoering van passend onderwijs in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Aan iedere school binnen het samenwerkingsverband is een adviseur passend onderwijs verbonden. Deze medewerker komt op school en vormt samen met de intern begeleider, de schooladviseur van het HCO, een aan de school verbonden medewerker van het CJG, de schoolarts of schoolverpleegkundige en schoolmaatschappelijk werkster het multidisciplinair overleg (MDO). Zij hebben de taak, samen met ouders, leerkracht(en) en zo nodig externe deskundigen, de ondersteuning voor de leerling zo goed mogelijk vorm te geven.

CJG en JGZ

Het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) biedt ondersteuning bij - en informatie over - alles wat te maken heeft met opgroeiende kinderen. Het CJG geeft antwoord op alle mogelijke vragen waar ouders, opvoeders en professionals die met kinderen werken tegenaan kunnen lopen. In het Centrum Jeugd en Gezin wordt samengewerkt met alle jeugd- en welzijnsorganisaties. De samenwerkende organisaties in het CJG bieden ondersteuning en hulp bij alle vragen rondom opvoeden en opgroeien.

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) monitort de gezondheid van alle kinderen en jongeren van 4 tot en met 18 jaar en helpt hen en hun ouders om de gezondheid verder te verbeteren. Zij vervolgt hiermee de zorg zoals u die van het consultatiebureau heeft ontvangen. De JGZ werkt vanuit Centrum Jeugd

en Gezin waar de school van uw kind aan verbonden is. De leerlingen komen voor een onderzoek in aanmerking op grond van hun geboortjaar. Dit gebeurt in groep 2 en groep 7. Daarnaast kan er een onderzoek plaatsvinden op verzoek van de ouders of de school.

De jeugdarts en/of de jeugdverpleegkundige zijn vanuit het Centrum voor Jeugd en gezin verbonden aan obs de Vlierboom.

HCO

Wanneer wij in de begeleiding van leerlingen extra advies en/of ondersteuning nodig hebben, kunnen we een beroep doen op het Haags Centrum voor Onderwijsadvies (HCO). Iedere school heeft een eigen onderwijsadviseur. Er bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid een intelligentieonderzoek (IQ test), Individueel Psychologisch Onderzoek (IPO) of een Pedagogisch Didactisch Onderzoek (PDO) aan te vragen, of advies te vragen rondom bijvoorbeeld leer- en gedragsproblematiek.

Aandachtsfunctionaris kindermishandeling/huiselijk geweld

Vanaf 2013 is iedere school wettelijk verplicht om een Meldcode te hanteren. De Meldcode is een stappenplan voor (onderwijs)professionals dat zij moeten doorlopen als ze vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben.

In januari 2019 is de Meldcode aangescherpt en is er een afwegingskader opgenomen.

De Meldcode bestaat uit vijf stappen:

- In kaart brengen van signalen;
- Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het meldpunt Veilig Thuis;
- Gesprek met de leerling en/of ouders;
- Wegen van het geweld of de kindermishandeling;
- Beslissen: hulp organiseren of melden.

Taken van de aandacht functionaris:

- verantwoordelijk voor inschakelen van externe partijen bij ernstige zorg.
- in een vroeg stadium bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling tot actie/melding overgaan.
- de terugkoppeling naar de leerkracht en IB.
- Het i.s.m. SMW onderhouden van contacten met de ouders, het Samenwerkingsverband /CJG/Veilig thuis/Jeugdzorg.

In het schooljaar 2019-2020 zal een leerkracht van OBS de Vlierboom deelnemen aan de scholing 'Aandacht functionaris kindermishandeling/huiselijk geweld'. Hierna zal het protocol van de LVAK op maat gemaakt worden voor deze school en zal er scholing plaatsvinden aan het team. Totdat de leerkracht hierin is geschoold is er een samenwerking met onze School Maatschappelijk Werker die aandacht functionaris is.

Overzicht expertise

Extra expertise binnen het team

Expertise	Ja / nee	Uren beschikbaar
Remedial teaching	ja	12
Expertise rekenen en wiskunde	nee	In opleiding
Expertise gedrag	nee	In opleiding
Expertise jonge kind	nee	In opleiding

Expertise van externe deskundigen

Betrokken experts	Structureel	Regelmatig	Incidenteel	Niet van toepassing
Speciaal Basisonderwijs		x		
Speciaal Onderwijs			x	
Adviseur passend onderwijs	x			
Schoolmaatschappelijk werk (+)	x			
Leerplichtambtenaar			x	
Jeugdgezondheidszorg/schoolarts/School verpleegkundige		x		
CJG	x			
Politie/wijkagent			x	
Fysiotherapie		x		
Jeugdhulppartners		x		

Extra aanbod georganiseerd door de school

Aanbod	Periode wanneer in te zetten
<i>Jeugdhulppartner: Yoep</i>	Regelmatig is er een psycholoog van Yoep op school voor onderzoek en behandeling
<i>Fysiotherapie Up</i>	Er is een goede samenwerking met fysiotherapie up

Bijzondere voorzieningen en/of toegankelijkheid in het gebouw

Voorziening	Aanwezig in de school	Niet van toepassing
Rolstoelvriendelijk	x	
Invalidetoilet	x	
Gespreksruimte	x	
Therapieruimte	x	
Lift	x	

Overlegstructuur

Werken met datateams (groepsbespreking)

Drie keer per jaar (nov, feb en juni) vindt er een overleg plaats met de leerkrachten van een bouw en de Intern Begeleider. Doel van dit overleg is om met elkaar de analyse van de toetsresultaten te bespreken. Om een zo helder mogelijk beeld te krijgen, stellen collega's elkaar daarvoor duidingsvragen. De leerkrachten gaan met elkaar in gesprek over de behaalde resultaten (methoden/cito) op de basisvakken. Aan de hand van de uitkomsten van dit overleg, waarbij men elkaar ondersteunt bij het maken van passende vervolginterventies, worden indien noodzakelijk, tevens nieuwe onderwijsbehoeften omschreven.

Werkwijze

1. De leerkrachten bereiden het datateam voor met behulp van de duidingsvragen en vullen het bijbehorende formulier in.
2. Tijdens het datateam worden de bevindingen gedeeld. Resultaten + duiding van de resultaten.
3. Collega's ondersteunen elkaar in het formuleren van passende vervolginterventies.
4. Dit leidt mogelijk tot herziening van onderwijsarrangementen en/of onderwijsbehoeften (voor individuele leerlingen, groepjes kinderen of de hele groep)
5. Wijzigingen worden door de leerkracht aangebracht in de planning en het leerstofaanbod.
6. Interventies op schoolniveau (bijvoorbeeld nieuwe afspraken m.b.t. onderwijstijd of didactische aanpak) worden door de intern begeleider vastgelegd en besproken met de directeur.

Daarnaast wordt er twee weken na ieder datateam gereflecteerd op de datateam momenten met de ontwikkelgroep en verwerkt in opvolgende bouwvergaderingen. Deze data zijn opgenomen in de zorgkalender (HGW-cyclus).

Leerlingbespreking

Tijdens de bespreking met datateams worden geen individuele leerlingen besproken. Daarnaast vindt er vier keer per jaar (nov, feb, april, juni) een leerlingbespreking plaats. In deze besprekingen worden de leerlingen met zorgniveau 2 of hoger besproken. Deze momenten zijn terug te vinden in de zorgkalender. De verschillende besprekingen wisselen elkaar af en zijn onderdeel van het cyclisch proces van de leerlingenzorg.

Redenen om een leerling te bespreken zijn:

- Een leerling profiteert bij herhaling onvoldoende van de aangeboden leerstof.
- Een leerling die extra uitdaging nodig heeft omdat deze onvoldoende door de leerstof wordt uitgedaagd.
- De specifieke onderwijsbehoeften van de leerling blijven onduidelijk;
- Het (lange termijn) ontwikkelingsperspectief van de leerling blijft onduidelijk;
- Er zijn (sterke) aanwijzingen of vermoedens voor een ernstige problematiek of stoornis.

Doel:

Het doel van een deze bespreking is het vaststellen wat deze leerling in deze groep op deze school nodig heeft (a.d.h.v. begeleidingsvraag van de leerkracht) en welke afspraken er vervolgens genomen worden om aan de onderwijsbehoeften tegemoet te komen.

Vanuit de bespreking kunnen afspraken gemaakt worden over:

- nader overleg met de ouders door de groepsleerkracht en/of intern begeleider;
- nader onderzoek door de groepsleerkracht en/of intern begeleider;
- het inschakelen van ondersteuning van externe instanties;
- aanmelding van leerlingen bij het ondersteuningsteam;
- inzet protocol doublure/versnellen;
- inzet hulpmiddelen (wiebelkussen, time-timer, gehoorbeschermer);
- inzet protocol dyslexie, protocol dyscalculie (moet nog worden gemaakt) of protocol begaafdheid;
- opstellen of aanpassen individuele plan

Afspraken:

- Leerkracht: formuleren hulpvraag.
- Leerkracht maakt notities in ESIS.

Ontwikkelgroep Overleg

Eén keer per maand komt de ontwikkelgroep bijeen. De ontwikkelgroep bestaat uit drie leerkrachten uit de verschillende bouwen, de intern begeleider en directeur.

IB-overleg

De directeur en de intern begeleiders overleggen tijdens het zorgoverleg. Hun taak is de voortgang binnen de zorg te bespreken en te bewaken. Er is om de week overleg. Afspraken worden teruggekoppeld naar het team tijdens teamvergaderingen of besproken met bouwcoördinatoren tijdens vergaderingen met de ontwikkelgroep.

MDO

Het MDO is de schakel naar de zorg binnen het Samenwerkingsverband.

Kinderen die vanaf zorgniveau 3 zijn ingedeeld, worden besproken in het MDO, dat iedere twee maanden plaatsvindt. Hierbij zijn de ouders, de intern begeleider, de orthopedagoog/psycholoog van het HCO, de adviseur van het SPPOH, de schoolmaatschappelijk werkster, schoolarts en/of schoolverpleegkundige en indien gewenst andere externe deskundigen aanwezig. Gezien het grote aantal betrokkenen, zijn de data voor dit overleg om organisatorische redenen lang van te voren vastgelegd in de zorgkalender.

In het MDO worden leerlingen besproken waarbij leerkracht en IB handelingsverleggen zijn: de onderwijsbehoeften zijn soms onvoldoende in beeld en er kan dus niet adequaat bij de behoeften van een leerling aangesloten worden.

Om de onderwijsbehoeften van de ingebrachte leerling beter in kaart te krijgen, kan besloten om verder onderzoek te doen. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit:

- PDO (pedagogisch didactisch onderzoek) door de remedial teacher, IB-er of ambulante begeleider;
- PDO afnemen bij; kleuters;
- Dyslexie-traject;
- Observatielijsten “Kijk”, invullen en de risicofactoren in kaart brengen;
- Aanvullende toetsen, zoals VLL-toetsen, DMT, AVI-kaarten, PI-dictee;
- Observatie door externe (ambulante begeleider cluster III, IV of SBO);
- Individueel Psychologisch Onderzoek (door een psycholoog/orthopedagoog van het HCO of een andere externe praktijk).

Als er een nader onderzoek nodig is, zoals een capaciteitenonderzoek, of als er informatie van externe instanties opgevraagd moet worden, moeten de ouders een handtekening zetten voor toestemming. School kan een leerling twee weken voor het MDO aanmelden door middel van het invullen van het aanmeldingsformulier (gespreksleidraad MDO, ontwikkeld door SPPOH). Van de MDO-bespreking en de gemaakte afspraken wordt een verslag gemaakt door de intern begeleider en aan de betrokken verstuurd.

Afspraken:

- Leerkracht nodig ouders uit voor een gesprek en vraagt toestemming voor MDO;
- Leerkracht vult twee weken van tevoren het aanmeldformulier in en bespreekt dit met de ouder(s);
- Leerkracht nodigt ouders uit voor het MDO.
- IB'er leest aanmeldformulier en vult aan indien nodig.
- Formulier wordt gedeeld met ouders en externen.

Oudergesprek

Het is belangrijk dat er een goede afstemming is tussen de school en de ouders. De school ziet de ouders als gelijkwaardige educatieve partners ieder vanuit hun eigen rol. De ouders zijn experts als het gaat om hun kind, de school heeft de verantwoordelijkheid voor het onderwijs.

Ouders en school zijn educatieve partners. Samen staan wij voor een optimale ontwikkeling van het kind. Door ouders te betrekken bij de ontwikkeling van het kind, ontstaat er een goede samenwerking en zullen ze nooit voor verrassingen komen te staan. In principe worden gesprekken gevoerd door ouders en leerkracht(en). Indien nodig zal de intern begeleider hierbij aansluiten.

Overleg externe partners

Naast alle bovengenoemde externe hulpverleners kan ook advies en ondersteuning gevraagd worden aan bv. logopedie, fysiotherapie, speltherapie, psycholoog, orthopedagoog, preventief ambulante begeleiding vanuit het SBO of vanuit een clusterschool, onderwijsbegeleidingsdienst HCO, etc. Ook hiervoor is altijd toestemming van de ouders nodig.

Groepsoverdracht

Aan het eind van het schooljaar vindt er een warme overdracht plaats van alle leerlingen naar de volgende leerkracht, waarbij specifieke leerling informatie wordt doorgesproken. Hierbij kan de informatie vanuit de leerlingbespreking worden gebruikt en eventueel aangevuld.

Volgen van leerlingen

De leerlingen worden gevolgd aan de hand van meerdere toetsen en volgsystemen:

- Methode gebonden toetsen (MGT)
- Observatiesysteem KIJK (onderbouw)
- Leerlingvolgsysteem Cito
- Sociaal emotioneel volgsysteem SCOL (bovenbouw)
- Analyse opbrengsten school breed
- Observaties in de klassen en dagelijks werk

Methode gebonden toetsen

In groep 3 t/m 8 wordt gebruik gemaakt van methode gebonden toetsen.

Methode gebonden toetsen zijn onderdeel van de lesmethoden die voor de verschillende vakken gebruikt worden. In het schooljaar 2020-2021 is begonnen met het afnemen van een tussentijdse toets (klaar voor de toets) bij ieder blok/ hoofdstuk. Er wordt bij een leerling niet meer gekeken naar de toets als geheel maar beheersing van de (tussen)doelen. Door de tussentoets af te nemen, deze inzichtelijk voor de leerling te maken en samen met de leerling te bespreken kan de leerling zien welk doel hij beheerst, wel nog oefening nodig heeft en welk doel nog geleerd moet worden. De leerling wordt medeverantwoordelijk gemaakt voor zijn of haar leerproces. Na het blok wordt de eigenlijke toets afgenomen, kan de leerling zijn eigen groei zien. De leerkracht kan zien of de leerling het doel beheerst. De leerkracht registreert de uitslag van de methode gebonden toetsen in de groepsadministratie. De leerkracht signaleert op deze wijze hiaten of uitval bij bepaalde onderdelen. De leerkracht past zijn lesaanbod aan en neemt dit op in de weekplanning. Op deze manier worden kleine hiaten direct opgemerkt en extra geoefend. Wanneer een leerling twee keer uitvalt op hetzelfde doel, wordt er een (instructie)plan gemaakt.

Observatiesysteem KIJK

KIJK! is een signaleringsinstrument, waarmee de ontwikkeling van jonge kinderen van 4 tot 7 jaar in kaart wordt gebracht. Met behulp van KIJK! verzamelen we door middel van observaties op een systematische wijze informatie over de totale ontwikkeling. In de maanden november en april registreren de leerkrachten de observaties in het leerlingvolgsysteem KIJK!

Gedurende het gehele schooljaar zullen de kinderen systematisch geobserveerd worden. De observatiegegevens zullen worden geregistreerd in het digitale programma KIJK! Webbased. Alle gegevens komen tezamen in het individuele rapport. Op het individuele rapport staan de volgende gegevens:

Basiskenmerken

KIJK! stelt dat kinderen alleen goed tot leren komen als aan een aantal basisvoorwaarden voldaan wordt. Het gaat om de volgende basiskenmerken:

- Vrij zijn van emotionele belemmeringen. Dit kenmerk komt in er in essentie op neer dat een kind lekker in zijn vel zit.
- Nieuwsgierig, ondernemend en onderzoekend zijn. Een nieuwsgierig kind toont een gezonde mate van ondernemingslust. Een nieuwsgierig kind is een kind dat durft, dat er op af gaat en niet bang is om te falen.

- Zelfvertrouwen hebben. Een kind met zelfvertrouwen voelt zich competent, is trots op wat het kan, reageert niet krampachtig of angstig op mislukkingen en weet ook van zichzelf wat het wel en niet goed kan.

Op het individueel rapport wordt dit onderdeel beoordeeld met een ++, +-, -+ of --. Bij een + zijn de basiskenmerken in voldoende mate aanwezig. Een ± of – geven aanleiding om te kijken of er mogelijk sprake is van risicofactoren.

Leerlingvolgsysteem CITO

Op OBS De Vlierboom maken we o.a. gebruik van het Leerling Volg Systeem van CITO leerling in beeld. Voor het afnemen van deze toetsen wordt ieder jaar door de interne begeleider een toets kalender opgesteld. De toetsen worden binnen de door het CITO vastgestelde periode gepland.

Toetsen	Januari	Juni
Rekenen voor kleuters		
Taal voor kleuters		
Rekenen-Wiskunde	M3-M8	E3-E7
DMT	M3-M8	E3-E7
Begrijpend lezen	M4-M8	E3-E4
Spelling	M3-M8	E3-E7
Werkwoordspelling	Groep 8	E7
Drempeltoets	Groep 8	
Eindtoets groep 8	Groep 8	

De toetsen worden afgenomen door de groepsleerkracht. Deze legt de toetsresultaten digitaal vast in LOVS dat via een dult koppeling doorgelinkt is naar ESIS. De toets resultaten worden gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen te kunnen volgen gerelateerd aan de landelijke norm.

Leerlingen die scoren in niveau V zijn aanleiding voor nauwkeurigere analyse door de leerkracht, eventueel met hulp van de intern begeleider. Dit geldt ook voor leerlingen die scoren in niveau I tot en met IV, maar daarbinnen onvoldoende groei of grote terugval laten zien. Vooral de categorieoverzichten en foutenanalyses van de toetsen geven aanknopingspunten om begeleiding te richten op specifieke onderdelen. De opbrengsten van de toetsen zijn uitgangspunt tijdens de groeps- en leerlingbespreking en kunnen op deze manier leiden tot aanpassingen in het leerstofaanbod – zowel op groepsniveau als op leerling niveau.

Sociaal-emotioneel leren op school

Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Inclusief burgerschap en mediawijsheid. Voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leuk en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen te volgen gebruiken het leerlingvolgsysteem SCOL.

De SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst) is een scorelijst per leerling die de groepsleerkracht tweemaal per jaar invult; een keer rond de herfstvakantie en de tweede keer in het voorjaar. De groepsleerkracht weet hoe zijn of haar leerlingen zich gewoonlijk gedragen in allerlei situaties. Door de leerling voorafgaand aan het invullen nog eens bewust te observeren toetst de leerkracht zijn of haar mening aan het gedrag van de leerling. De leerling SCOL is een aanvullende module voor de

bovenbouwleerlingen vanaf groep 6. Zo komen we te weten hoe leerlingen zelf denken over hun sociale competentie. Het oordeel van de leerkracht kan vergeleken worden met de resultaten uit de leerling SCOL. De SCOL heeft een positieve invalshoek: de vragen gaan over wat een leerling wel kan en past daardoor goed bij onze visie op de ondersteuning van onze leerlingen. Wat de leerling (nog) niet kan, kunnen we afleiden uit de vragen waarop de leerling lage scores behaalt.

Door dit jaarlijks tweemaal te doen, kan de leraar bepalen welke onderdelen van Kwink voor welke leerlingen (extra) aandacht nodig hebben. Ook is het mogelijk om na te gaan of het gedrag van de leerlingen veranderd is door de lessen van Kwink. Kwink biedt in elke les een zogenaamde 'Kwink van de Week' aan. Daarin wordt op gedragsniveau aangegeven wat het leerdoel is. Het gaat concreet om de transfer van het gedrag dat in Kwink aan de orde is geweest naar andere situaties. Deze 'Kwink van de Week' is gekoppeld aan een of meerdere gedragscategorieën van de SCOL, namelijk: ervaringen delen, aardig doen, samen spelen en werken, een taak uitvoeren, jezelf presenteren, een keuze maken, opkomen voor jezelf en omgaan met ruzie.

Zorg op groepsniveau

Expliciete Directe Instructie (EDI)

Onze leerkrachten organiseren hun lessen volgens het Directe Instructie Model met de aanpak volgens Expliciete Directe Instructie. Het EDI-model kan gezien worden als een verfijning van het directe instructie model. Bij het EDI-model vindt de lesafsluiting voor de zelfstandige verwerking plaats. Hierdoor kan de leerkracht controleren, bijvoorbeeld door een paar controlevragen via het WISbordje, of de leerlingen het leerdoel hebben behaald.

Het EDI heeft een aantal vaste lesonderdelen, aangevuld met technieken. Het doel van EDI is om de leerstof succesvol aan te leren aan zowel de basisgroep, afhankelijke en onafhankelijke groep.

Schoolafspraken zijn te vinden in Datacoach.

Op groepsniveau staat de cyclus Handelingsgericht werken centraal. (HGW). Deze cyclus bestaat uit 6 stappen die de leerkracht tenminste 2 keer per schooljaar uitvoert (zie H2).

Zelfstandig werken maakt het de leerkracht mogelijk om in verschillende niveaugroepen instructie te geven. Het is daarnaast een wijze van gestructureerd werken aan de ontwikkeling van kinderen in hun groei naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid en geeft meer ruimte voor zorg op maat binnen de groep.

Onze leerkrachten organiseren hun onderwijs volgens de richtlijnen van het beleid zelfstandig werken. De afspraken hierover zijn vastgelegd in Datacoach.

Klassenmanagement

Onder klassenmanagement verstaan we de manier waarop een leerkracht zijn of haar onderwijs organiseert. Klassenmanagement bestaat zoveel mogelijk uit structureren van ruimte, tijd en activiteit zodat de leerkracht de geplande activiteiten uit kan voeren. We onderscheiden hierbinnen de organisatie van de fysieke ruimte en de organisatie van de ruimte rondom het lesgeven, waarbij het leerkrachtgedrag en de leerkrachtvaardigheden een belangrijke rol spelen. Bij goed klassenmanagement is er een veilige omgeving waar opbrengstgericht onderwijs kan plaatsvinden.

De afspraken hierover zijn vastgelegd in borgingsdocumenten die te vinden zijn in het kwaliteitshandboek onder: Leerkrachtvaardigheden en klassenmanagement.

Weekplanning

Binnen de groep is de leerkracht verantwoordelijk voor het bieden van een passend en uitdagend onderwijsaanbod. Kinderen ontwikkelen zich verschillend en door middel van de weekplanning wordt de organisatie van de verschillende drie niveaus weergegeven. Leerlingen worden ingedeeld op niveau van zelfstandigheid en behoefte aan extra instructie. De leerkracht heeft hierdoor een overzicht van de leerlingen die extra hulp nodig hebben en welke taak de andere leerlingen op dat moment hebben.

Coöperatieve werkvormen

Om de betrokkenheid van leerlingen te vergroten maakt de leerkracht gebruik van coöperatieve werkvormen. Door coöperatieve werkvormen te gebruiken oefenen de leerlingen om samen te werken. Enkele voorbeelden van coöperatieve werkvormen zijn:

- Denken-delen-uitwisselen:

De leerkracht geeft een vraag of opdracht, de leerling denkt kort na en schrijft dit op het WIS bordje. Daarna in tweetallen het antwoord bespreken en vervolgens klassikaal uitwisselen.

- Interviews:

Per tweetal vragen bedenken over een onderwerp dat de leerkracht aandraagt. Leerling 1 interviewt leerling 2, en andersom.

- Placemat:

Iedere groep van vier leerlingen krijgt een vel papier met daarop in het midden een rechthoek en vanuit de hoeken naar de punten van de rechthoek lijnen getrokken op het papier. In de rechthoek staat het onderwerp. Leerlingen schrijven eerst ieder voor zich hun antwoorden op. Na een bepaalde bedenktijd proberen de leerlingen tot een gezamenlijk antwoord te komen en schrijven dit in de rechthoek op. Na afloop het proces evalueren.

Zie map CLS op de server onder Leerkracht> map CLS.

Rapport

In het rapport brengen wij ouders op de hoogte van de voortgang van de ontwikkeling van hun kind. De kinderen krijgen twee keer per jaar een rapport. Dat gebeurt in februari en voor de zomervakantie. In maart zijn er voortgangsgesprekken. In de tweede week na de zomervakantie zijn de kennismakingsgesprekken met ouders. Voor de kerstvakantie houden de leerkrachten een vorderingsgesprek met de ouders, zodat zij goed weten hoe de ontwikkeling van hun kind verloopt. Mocht daartoe aanleiding zijn, dan zijn er aparte gesprekken met ouders.

Dossiervorming

De school heeft van iedere leerling een papieren dossier. In het papieren dossier worden gegevens van de leerling bewaard, zoals inschrijfformulier, observatieverslagen, onderzoeksverslagen, aanvraag arrangement/OPP en andere belangrijke officiële papieren.

Leerlingadministratie

De school maakt gebruik van het digitale leerlingenadministratiesysteem Esis.

In Esis wordt bijgehouden (zie handreiking Esis in de bijlage):

- Algemene leerlinggegevens
- Absentie
- CITO-toetsgegevens
- Methodegebonden toetsgegevens
- Notities van kind-, ouder- en rapportgesprekken
- Notities van extern overleg of MDO
- Individuele plannen: IHP of OPP
- Onderzoeksverslagen

Verzuim en te laat komen

Wij vinden het belangrijk dat kinderen op tijd op school zijn, zodat de leerkracht rustig kan beginnen met de les. De schooldeuren gaan 's morgens om 08.20 uur open. Leerlingen moeten om 08.30 uur in de klas zijn. Kinderen die te laat komen, moeten een briefje halen. Aan het begin van elk dagdeel worden de absenten opgenomen. De leerkracht vult de absenten in het schooladministratie systeem in. Ouders worden verzocht aan het begin van de dag hun kind afwezig te melden bij de leerkracht of de administratie.

Ongeoorloofd verzuim

Samen met alle scholen in Den Haag heeft De Vlierboom met de afdeling leerplicht van de gemeente Den Haag de volgende afspraak gemaakt;

- Bij drie keer te laten komen is er telefonisch of mondeling contact met de ouders door de leerkracht met het verzoek ervoor te zorgen dat zoon/dochter op tijd op school te laten komen.
- Bij zes keer te laat komen wordt de directeur geïnformeerd en volgt er een gesprek met de ouders (in overleg voert directeur en/of leerkracht het gesprek).

- Bij negen keer te laat komen wordt de leerplichtambtenaar van het verzuim op de hoogte gesteld door de directeur van de school.

OnderwijsKundig Rapport (OKR)

Wanneer een leerling onze school verlaat (tijdens de schoolloopbaan of aan het eind van groep 8) vult de leerkracht digitaal een OKR in voor de vervolgschool. De volgende school is op die manier goed geïnformeerd over de schoolvorderingen en eventuele bijzonderheden van de leerling. De overstap kan dan zo goed mogelijk plaatsvinden. Wij sturen het OKR op naar de school waar onze vertrekkende leerling naar toe gaat.

Planning scholing team

Onderwerp	Wanneer aan bod?	Door wie?

Procedures en protocollen

Alle procedures en protocollen staan beschreven in Datacoach.